

K O M U N I K A T

ze 187 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski

W dniach 15 i 16 września 1982 r. obradowała w Warszawie 187 Konferencja Plenarna Episkopatu Polski, poprzedzona posiedzeniem Rady Głównej Episkopatu Polski. Obradom przewodniczył Prymas Polski, Arcybiskup Józef Glemp.

1. Biskupi omówili sprawę pielgrzymki Ojca świętego Jana Pawła II do naszej Ojczyzny w przyszłym roku. W rozmowach z przedstawicielami władz państwowych na ten temat zarysował się pewien postęp. Pielgrzymka Ojca św. do Polski po raz drugi będzie ogromnym wydarzeniem w życiu Kościoła, będzie miała wielkie znaczenie dla Narodu i Państwa.

Pielgrzymka ta, mając charakter religijny i duszpasterski, będzie na pewno służyć ewangelicznemu pokojowi, utwierdzaniu braci w wierze, oraz wewnętrznej przemianie ludzi przez otwarcie ich na głos Boży i na ludzkie cierpienia. Jest rzeczą wielkiej wagi, aby czas, jaki dzieli nas od tego historycznego wydarzenia, został należycie wykorzystany.

Do uczestnictwa przeto w tej pielgrzymce winniśmy się duchowo przygotować i Domowi naszemu, któremu na imię Polska, zapewnić potrzebny ład i porządek. Wy magać to będzie ofiary i poświęcenia. Szczegółowy program duszpasterskiej działalności Kościoła w tym zakresie przygotowuje wyłoniony w czasie obrad specjalny Komitet Episkopatu.

2. W perspektywie zbliżającej się pielgrzymki Ojca świętego Biskupi przedyskutowali rozwój sytuacji w naszym kraju. Sytuacja ta jest wciąż bardzo trudna. Wielorakie kryzysy wstrząsają Polską, brakuje istotnych znaków poprawy sytuacji społecznej, nie widać przekonującej perspektywy. Przyszłość kraju napawa niepokojem. Narastająca fala gwałtownych wydarzeń może pójść w kierunku szkodliwym, a nawet wręcz tragicznym dla bytu naszego Narodu i Państwa.

Biskupi wielokrotnie apelowali do wszystkich stron zaistniałego konfliktu społecznego o ugodę, o porozumienie, o wznowienie zerwanego stanem wojennym dialogu. Jak dotąd nie podjęto właściwych kroków, mimo że ogromna większość społeczeństwa oczekuje porozumienia i ugody, a ludzie pracy pragną posiadać własne, niezależne przedstawicielstwa: związki zawodowe, w tym także NSZZ "Solidarność" i NSZZ "Solidarność Rolników Indywidualnych". Również młodzież studiująca oczekuje odpowiedniej dla siebie organizacji.

Biskupi ponownie wzywają zarówno władze państwowe jak i wiarygodnych przedstawicieli grup społecznych do wspólnego poszukiwania dróg wyjścia z obecnej sytuacji. Nie uda się znaleźć tego wyjścia bez wzajemnych ustępstw, pojednania i przebaczenia. Obowiązkiem Kościoła i wszystkich chrześcijan jest inicjować i wspierać to wszystko, co służy wspólnemu budowaniu gmachu naszej Ojczyzny. Kościół nie może zastępować grup społecznych i nie jest jego misją wchodzenie w rolę i zadania świeckich organizacji. W imię wspólnego dobra, w imię pomyślnej przyszłości i rozwoju naszego Państwa, które musimy chronić, trzeba wybrać drogę dialogu i współdziałania wszystkich sił społecznych i władzy państwowej; trzeba odrzucić drogę czystej negacji i nienawiści.

Kościół z istoty swojej służy więzi człowieka z Bogiem, a przez Boga z ludźmi, która to więź jest warunkiem ich szczęścia osobistego i społecznego. W tym duchu Kościół uczy moralnych zasad życia zbiorowego. Dlatego nie może Kościół pozostać obojętnym na głosy cierpiących i prześladowanych z jakiegokolwiek powodu. Zapomnienie o ich losie byłoby sprzeniewierzeniem się jego posłannictwu. Nie można bowiem zapomnieć o przestrodze Chrystusa: "... byłem głodny, a nie daliście Mi jeść; byłem spragniony, a nie daliście Mi pić; byłem przybyszem, a nie przyjęliście Mnie; byłem nagi, a nie przyodzialiście Mnie; byłem chory i w więzieniu, a nie odwiedziliście Mnie" /Mt 25,42-43/.

Biskupi uważają za swój obowiązek wystąpić w obronie tych wszystkich, którzy w czasie ostatnich zajęć, zwłaszcza na przełomie sierpnia i września br. zostali pobici, doznali obrażeń ciała i upokorzeń moralnych, zostali pozbawieni wolności i poddani rozmaitym wyrokom i dotkliwym grzyznom pieniężnym.

Szczególną boleścią napawa rozlew bratniej krwi, który doprowadził do ofiar śmiertelnych.

Napiętnowania domagają się fakty prowokacyjnego znieważania świątyń oraz pobicia młodzieży powracającej z kościołów - m.in. z Jasnej Góry po tradycyjnych nabożeństwach z racji rozpoczęcia nowego roku szkolnego.

Biskupi w imię swego pasterskiego obowiązku formułowania oceny moralnej stwierdzają stanowczo, że stosowanie przemocy przez kogokolwiek zasługuje na potępienie, a krwawe ofiary po czyjejkolwiek stronie obciążają sumienie społeczeństwa.

W związku z zaognieniem sytuacji w naszym kraju Konferencja Episkopatu postanowiła zwrócić się do najwyższych władz państwowych ze specjalnym memorandumem.

3. Nowym motywem działania na rzecz pojednania narodowego i między narodami jest zbliżająca się kanonizacja polskiego zakonnika franciszkańskiego zamordowanego w hitlerowskim obozie oświęcimskim - błogosławionego Maksymiliana Marii Kolbego. Był on ofiarą przemocy i podeptania godności ludzkiej. Wyniesienie jego na ołtarze przez Współrodaka - Ojca Świętego przypomni światu, że nie da się człowieka zniszczyć w jego wartościach duchowych, i że przemoc musi ponieść klęskę.

10 października br. we wszystkich świątyniach polskich wierni łącząc się będą duchowo z Bazyliką św. Piotra w Rzymie wzywając nowego świętego o wstawienie i pomoc w rozwiązywaniu wszystkich naszych problemów w życiu indywidualnym i społecznym w duchu zasad ewangelicznych.

Nazajutrz po uroczystości kanonizacji Ojca Kolbego, czyli dnia 11 października Kościół Powszechny będzie obchodził dwudziestą rocznicę otwarcia Soboru Watykańskiego II. Módlmy się z tej racji, by całe dzieło Soboru zostało pomyślnie zrealizowane dla odrodzenia życia religijno-moralnego we współczesnym świecie.

4. Wartości religijne, zwłaszcza chrześcijańskie, wbudowane w sposób trwały w kulturę naszego narodu, były i są inspiracją dla twórców - pisarzy, ludzi sztuki. Konferencja Episkopatu z głęboką troską zajęła się zarówno zagadnieniem dalszego rozwoju kultury chrześcijańskiej, jak i problemami, które nurtują środowiska twórcze. Dla skoordynowania wysiłków w tym zakresie Episkopat postanowił powołać Radę Kultury. Jak chleb potrzebny jest dla życia biologicznego, tak wartości duchowe, wyrażane przez twórców kultury, potrzebne są do normalnego rozwoju duchowego każdego człowieka.

5. W wykonaniu uchwał Soboru Watykańskiego II i postanowień Stolicy Apostolskiej, Konferencja Episkopatu zarządziła wprowadzenie od pierwszej niedzieli Adwentu odnowiony obrzęd Sakramentu Pokuty. Obrzęd ten pozwala głębiej przeżyć pojednanie człowieka z Bogiem przez wyznanie grzechów i uzyskanie rozgrzeszenia, które odtąd będzie udzielane w języku ojczystym. Odpowiednie pouczenie o odnowionym obrzędzie Sakramentu Pokuty Biskupi zawarli w specjalnym liście pasterskim skierowanym do wiernych. List ten będzie odczytany 7 listopada br. we wszystkich świątyniach.

6. Przewodniczący szeregu Komisji Episkopatu przedstawili okresowe sprawozdania z ich prac.

7. Rozpatrzone wielostronnie stan naszej Ojczyzny skłania Biskupów do ponownego wezwania całego Ludu Bożego, by przez codzienną modlitwę różańcową w rodzinach wypraszał Miłosierdzie naszego Stwórcy i Zbawcy - przez przyczynę Królowej Polski - dla całego Narodu. Konieczna jest żarliwa i ufna modlitwa w intencji odrodzenia oraz bezpiecznego bytu wspólnej Matki - Ojczyzny.

Warszawa, dnia 16 września 1982 r.

Z a r z ą d z e n i e

Komunikat ze 187 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski należy odczytać Wiernym w najbliższą niedzielę po otrzymaniu.